

## EKONOMIAREN TALAIAN

# 60.000 pobre eta bazterturen erreskatea



JUAN MARI ARREGI

**E**spainiako Gobernuak Bizitzeko Guxtieneko Diru-sarrera (BGDS) onartu du eta 2,5 milioi pertsona bizi diren 850.000 etxetan jasoko dute laguntza. BGDSk Espainiako Estatu osoari eragingo dio, baita Hego Euskal Herriko lurraldeei ere, non jadanik Diru-sarrerak Bermatzeko Errenta (DSBE) eta Errenta Bermatua baitaude. EAEn, pertsona bakarrarentzako DSBEa 693,7 eurokoa da, eta Nafarroan 623,23koa. BGDS 462 eurokoa izango da pertsona bakar batentzat. Hego Euskal Herrian, lehendik beste errenta horiek jasotzen dituztenek -80.000 pertsona inguru- orain arte bezala kobratzen jarraituko dute. Horrela, EAeko eta Nafarroako gobernuek milioika euro aurreztuko dituzte, BGDSren errentaren eta ordaintzen ari zirenen arteko aldea bakarrik ordaindu beharko bailukete.

Lakuaren Pobrezia eta Desberdintasunei buruzko Inkestaren arabera, ordea, milaka pertsona dira DSBE edo antzeko errentaren bat jasotzen ez dutenak -EAEn 60.000 lagun-. Ondorioz, ezer baino lehen, administrazioek formulak bilatu beharko lituzkete behartsuen eta sozialki baztertuak daudenen multzo horrek errenta-motaren bat jaso ahal izan dezan; errenta hori BGDSk ahalbidetzen dien aurrezkiarekin finantzatu ahal izango litzateke.

Era berean, ez da ahaztu behar DSBEak handiagoa izan beharko lukeela 2008ko Legea bete izan balitz, baina gaur egunera arte %26ko murrizketak izan ditu. Murrizketa horiek orekatzeko ere erabili ditzake administrazioak BGDSaren aurrezkiak, betiere alde aurretik lortzen badu sozialki baztertuta dauden behartsu horiei errentaren bat bermatzea.

Desberdintasun sozialak maila asko ditu: generoan, nazionalitatean, enpleguan, soldatetan... eta gizarte-prestazioetan ere bai. Sistema kapitalistak sortu du eta, zuzenketa kosmetikoak eginda, mantentzea interesatzen zaio. ●

## ANALISIA



BILBOKO KONPARTSAK

# Jai herrikoï berrituen uda

LANDER ARBELAITZ MITXELENA

**P**andemiak gogor kolpatu gaitu eta ondorioz, domino fitxen antzera, herriz herri udalek jai ofizialak bertan behera utzi dituzte. Komunitate bat izango bada, ordea, ospakizun kolektiboa beharrezkoa da. Eta hor, jai herrikoïen mugimenduetan badu zeresanik, are gehiago, Hego Euskal Herriko hiriburuetakoko herri mugimenduek salatu ostean erakundeek ez dutela beren iritzia entzun ere egin erabakia unilateralki hartu aurretik. Egoera salagarriak sortuko dira, Donostiako Udalak, adibidez, auzoetakoko jaiak debekatu ditu dekretuz, baina Jazzaldia antolatuko du uztaileko, gauza bera auzoetakoko San Joan suekin. Pandemia baten kudeaketa erabat politikoa dela ez dezan inork ahaztu. Jaiak ospatzeko herritarren erabakia bezala.

Udalek jai ofizialak bertan behera utzita, dena den, jai herrikoïen mugimenduen erreferentzialtasuna irabazteko aukera dute, beti ere, osasun neurriekin eta egitarauaren egokitasunarekin asmatuz gero. Talka egiteko prest egongo al dira? Batzuk bai: "Herri guztietako jai batzordeak animatzen ditugu jai herrikoïen alde antola daitezen, osasun eta segurtasun neurri guztiekin, modu berritzailean eskaintza eginez", zioten Iruñeko, Gasteizko, Bilboko eta Donostiako mugimenduen.

## BALOREETAN OINARRITUTAKO JAI EREDU BERRITUA, TXIKIRA JOZ

2020ko jaiak ez dira orain artekoak bezala izango. Txikiagoak izan beharko dute leku askotan, kanpotik datozenentzat baino komunitatearentzat pentsatuak, austeroak, osasun neurriak zorrotz errespetatzeko antolatuta. Azken honek eragin dezake gaueko egitarauaren aurrean eguneko ekimenek pisua irabaztea, parte hartzaileen adin tartea zabaltzea, egoera ez deskontrolatzeko multinazionalen negozio itzela den alkohol salmenta erdigunetik kentzea, jende pilaketak saihesteko espazio txikiak asmatzea... Parte-hartzea, euskaltzaletasuna, feminismoa eta ekologismoa gisako baloreei, aurrean berariaz azpimarratu behar zaie jendearen segurtasuna.

Inertziak apurto eta aurrera egiten jarraitzeko erabil daiteke urte arraro hau. Jai herrikoïen eredu hegemonikoak mahai-gaineratzen dituen kontraesanen artean, azpimarratzekoak dira urtero jaietan izaten diren erasoak. Iaz Donostiako Aste Nagusian izan ziren hamaika eraso matxistek agerian utzi zuten milaka lagun biltzen dituzten jaigune handietan emakumeen\* segurtasuna askotan ez dela bermatzen. Zer zentzu du, beraz, halako jaiak antolatzea? Lehen mailako arazoa da hau jaiaren bidez gizartearen eraldaketaren alde lan egiten duten mugimenduentzat, edozein erabakiren gaineratik jartzeko modukoa. Ipintzen diren kartel eta apaingarrietatik harago, sortzen den giroa eta egiten den kultur eskaintza berpentsatzea beharrezkoa izango da, jai-guneen funtzio politizatzailea indartzeko.

Urteak dira jai herrikoïen mugimendu askotan jai-ereduari buruzko gogoetak abian direla. Badira eredu ederrak, Gasteizko Zaharraz Harro edo EHZ festibala, bi aipatzearen. Erresistentziak gainditu eta aldaketaren urtea iritsi da, nork esango zuen, pandemia batek bultzatuta.

Eta instituzioei begira, osasun neurriak errespetatuko badituzte eta hau nola eginiko duten zehatz azalduz gero, nork esango die herritarrei ezin dituztela beren jaiak ospatu? Jaiak debekatu baina uztaileko hauteskundeak deitu dituzten agintariek? ●